

QUICKSCAN FLORA & FAUNA

NIJLÂN 2, ENGWIERUM

Colofon

Quickscan flora & fauna

Projectnummer: 16.1050

Versie: 1

Datum: 24 januari 2017

Opdrachtnemer

Exlan
Waalkade 33
5347 KR Oss

Postbus 300
5340 AH Oss

Locatie

Nijlân 2, 9132 EM te Engwierum

Opdrachtgever

Maatschap Jensma
Nijlân 2
9132 EM Engwierum

Contactpersoon

Ing. A.J.A.M. van Zeeland
T: 088-4882929
F: 088-4882102
E: anton.van.zeeland@exlan.nl

Uitvoerders

Ing. A.J.A.M. van Zeeland
Ing. O.E. Coppens-Mullenders

Collegiale check

AvZ

ALLE RECHTEN VOORBEHOUDEN. NIETS UIT DEZE UITGAVE MAG WORDEN VERVEELVOLDIGD DOOR MIDDEL VAN DRUK, FOTOKOPIE, MICROFILM, GELUIDSBAND, ELEKTRONISCH OF OP WELKE ANDERE WIJZE DAN OOK, EN EVENMIN IN EEN GEAUTOMATISEERD GEGEVENSBESTAND WORDEN OPGESLAGEN, ZONDER VOORAFGAANDE SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN AGRIFIRM EXLAN.

Inhoudsopgave

Quickscan flora & fauna

INLEIDING	4
HOOFDSTUK 1	6
TOETSINGSKADER	6
HOOFDSTUK 2	8
ONDERZOEKSRISULTATEN	8
HOOFDSTUK 3	13
CONCLUSIE	13
LITERATUUR	15
BIJLAGEN	16
WAARNEMINGEN VOLGENS WAARNEMING.NL	17

Inleiding

Quickscan flora & fauna

Aanleiding

Aanleiding voor het onderzoek naar de natuurwaarden van de locatie Nijlân 2 te Engwierum is het realiseren van een mestsilos, het verleggen van enkele sloten en het dempen van een greppel. Er worden geen gebouwen afgebroken. In dit kader wordt door het bevoegde gezag een flora- en faunatoets noodzakelijk geacht. Bij de uitvoering van de voorgenomen wijzigingen moet rekening worden gehouden met het huidige voorkomen van de, op grond van de Flora- en faunawet, beschermde soorten. Als de voorgenomen ingreep leidt tot het overtreden van verbodsbepalingen betreffende beschermde soorten, moet vrijstelling of ontheffing ex. artikel 75 van de Flora- en faunawet worden verkregen. Daarnaast dient rekening te worden gehouden met eventuele effecten op beschermde natuurgebieden.

De voorliggende quickscan bevat een inventarisatie van de huidige aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren in en om het plangebied. Daarnaast worden de te verwachten effecten van de ingreep in het plangebied beoordeeld.

Plangebied

Het plangebied valt binnen de gemeente Dongeradeel en is gelegen in het buitengebied, ten noordoosten van de kern Engwierum. Binnen het plangebied zijn drie bedrijfsgebouwen en één bedrijfswoning en één bijgebouw gelegen. Op circa 850 meter ten noorden van de rand van het plangebied is de EHS en tevens het Natura 2000-gebied Lauwersmeer gelegen.

• Afbeelding 1: Planlocatie (Bron: Google earth)

Voorgenomen ingreep

Het voornemen is om binnen het plangebied een mestsilos te realiseren en twee bestaande sloten te dempen. De overige bestaande kavelsloten worden verbreedt.

Uitgangspunten voor de realisatie van het voornemen zijn:

- Het bouwrijp maken van het terrein;
- Realiseren mestsilo;
- Dempen bestaand water;
- Overige sloten verbreden.

Probleemstelling

Om een indicatie te krijgen van de effecten die de werkzaamheden hebben op de natuurwaarden binnen het plangebied, dienen de volgende vragen te worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde soorten komen in het plangebied voor? Welke status hebben deze soorten?
2. Welke invloed heeft de geplande ingreep in het betreffende gebied op de beschermde soorten?
3. Indien de duurzame staat van instandhouding van strikt beschermde soorten in gevaar komt, welk vervolgtraject dient dan doorlopen te worden?
4. Voor welke beschermde soorten moet eventueel een ontheffing aangevraagd worden?

1

Toetsingskader

De bescherming van natuur is in Nederland vastgelegd in nationale wetgeving. De nationale wetgeving is een Nederlandse implementatie van de belangrijkste Europese wetgevingselementen. Per 1 januari 2017 zijn de Flora- en Faunawet, de Boswet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen door de Wet natuurbescherming. De uitvoering van deze nieuwe wet is grotendeels in handen van de provincies gekomen. Vanaf 1 januari 2017 bepalen de provincies voor hun gebied wat wel en niet mag in de natuur. Zij zijn verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Rijksoverheid is dan alleen nog verantwoordelijk voor de ontheffingsaanvragen en de gedragscodes.

1.1 Flora- en faunawet

Per 1 januari 2017 is de Flora- en faunawet vervangen door de Wet natuurbescherming. Doel van deze wet is de bescherming van dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De Wet natuurbescherming kent zowel verbodsbepalingen als een zorgplicht. De zorgplicht geldt altijd, voor iedereen en in alle gevallen. De verbodsbepalingen zijn gebaseerd op het 'nee, tenzij – principe'. Voor verschillende categorieën soorten en activiteiten zijn vrijstellingen of ontheffingen van deze verbodsbepalingen mogelijk. Hiervoor gelden de volgende voorwaarden:

- In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A van de Wet natuurbescherming, opzettelijk te doden of te vangen;
- De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel A van de Wet natuurbescherming opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
- Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B van de Wet natuurbescherming, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. (art. 3.10 Wet natuurbescherming).

Als gevolg van ruimtelijke ingrepen is het mogelijk dat beschermde soorten beschadigd, verstoord of vernietigd worden. Als op basis van onderzoeksgegevens blijkt dat beschermde soorten voorkomen, kan dit consequenties hebben voor de voorgenomen ruimtelijke ingreep.

Met ingang van juli 2004 geldt een Wijziging Besluit vrijstelling beschermde plant- en diersoorten. Met de wijziging worden knelpunten opgelost die o.a. bestaan bij ruimtelijke projecten als gevolg van de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten. Bij veel werkzaamheden hiermee samenhangend is het niet langer nodig een ontheffing aan te vragen om beschermde dieren te verstoren of bijvoorbeeld beschermde planten te maaien. In plaats hiervan gaat een vrijstelling gelden. Om gebruik te kunnen maken van de vrijstelling is het wel nodig om te werken volgens een gedragscode. Alleen als het gaat om veel voorkomende soorten is het niet nodig om volgens een dergelijke gedragscode te werken.

1.2 Wet natuurbescherming

De beschermde gebieden die onder de Europese Habitat- en Vogelrichtlijn (Natura 2000) zijn aangewezen vallen per 1 januari 2017 onder de Wet natuurbescherming. Middels

deze wet zijn verschillende gebieden in Nederland beschermd vanwege de voorkomende natuur. Het doel van de Wet natuurbescherming is het beschermen en instandhouden van bijzondere gebieden in Nederland. Indien een plan negatieve gevolgen heeft (kan hebben) is een vergunning noodzakelijk. Ook hierbij geldt het 'nee, tenzij – principe'. Per gebied wordt een beheerplan opgesteld waarin wordt opgenomen welke handelingen zonder vergunning kunnen worden uitgevoerd.

De locatie is niet gelegen binnen de contouren van een Natura 2000-gebied of een Wet natuurbeschermingsgebied.

1.3 Ecologische hoofdstructuur

Het doel van de ecologische hoofdstructuur is om te komen tot duurzame populaties van kwetsbare planten en diersoorten. Om de planten- en diersoorten gezond en veerkrachtig te houden, moeten ze in verschillende leefgebieden kunnen voorkomen. Dit is belangrijk voor de voortplanting; het bevordert de genetische variatie binnen een soort. Soorten hebben zo meer overlevingskansen en meer uitwisselingsmogelijkheden.

De ecologische hoofdstructuur in Friesland sluit aan op die in de rest van Nederland. Samen vormen ze weer een onderdeel van het Europese net van natuurgebieden, ook wel aangeduid als Natura 2000. Om de ecologische hoofdstructuur als netwerk te laten functioneren werkt de provincie ook aan het aanleggen van verbindingzones en het oplossen van faunaknelpunten in de wegenstructuur. Op bepaalde plaatsen worden dan tunnels of wildviaducten aangelegd.

Ook de beheersgebieden behoren tot de EHS. Dit zijn agrarische gebieden, waar belangrijke natuurwaarden voorkomen. Voorbeelden zijn weidevogels of bepaalde akkerplanten. Er is subsidie beschikbaar voor een aangepast landbouwkundig gebruik. Dat wordt agrarisch natuurbeheer genoemd.

Het voornemen binnen het plangebied is niet gesitueerd binnen de EHS. Op circa 850 meter ten noorden van het plangebied is de EHS gelegen.

1.4 Onderzoeksmethode

Om een goede indicatie van de natuurwaarden binnen het plangebied te krijgen, wordt het onderzoek in verschillende stappen uitgevoerd. Op basis van literatuuronderzoek is nagegaan of er wettelijk beschermde planten- of diersoorten in het gebied voorkomen. Na het literatuuronderzoek is een verkennend terreinbezoek gebracht aan het plangebied. Hierbij is, op basis van de gegevens van het literatuuronderzoek, beoordeeld voor welke soorten het gebied daadwerkelijk een geschikte habitat biedt en daarmee welke soorten er daadwerkelijk voor kunnen komen. Vervolgens zijn de mogelijke effecten op de verwachte beschermde soorten beschreven.

Op basis van de te doorlopen procedures zijn conclusies getrokken met betrekking tot de eventuele negatieve effecten en/of obstakels inzake de Wet natuurbescherming.

Op woensdag 11 januari 2017 is om circa 9 uur 's ochtends het plangebied ter plaatse geïnventariseerd, om te onderzoeken of het plangebied een zodanig belangrijke status heeft dat een aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is. Op het moment van inventarisatie was de temperatuur ca. 7,5 graad, was het regenachtig en stond er een harde wind.

In het plangebied is de omgeving onderzocht op de aanwezige flora en fauna. Op basis van terreinkenmerken is beoordeeld of het terrein geschikt is voor de, in de regio voorkomende, beschermde soorten.

2

Onderzoeksresultaten

2.1 Literatuuronderzoek

In dit onderzoek is gebruik gemaakt van de gegevens zoals die beschikbaar zijn bij de provincie Friesland en Waarneming.nl.

Het plangebied heeft geen beschermde status in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied ligt op circa 850 meter afstand t.o.v. het plangebied (Lauwersmeer). Er wordt niet verwacht dat het uitvoeren van de voorgenomen ingreep een negatieve invloed heeft op de gebieden uit de Wet natuurbescherming. Het plangebied is niet gelegen in de ecologische hoofdstructuur.

Ter plaatse van het plangebied (kilometerhokken 205,593 en 206,593) zijn vanaf 19-1-2016 volgens Waaneming.nl verschillende vogelsoorten, dagvlindersoorten, plantensoorten en zoogdieren waargenomen. Een overzicht hiervan is weergegeven in de bijlage. Geen van deze soorten is ter plaatse van het plangebied waargenomen.

2.2 Veldonderzoek

Op verschillende punten in het plangebied zijn waarnemingen verricht. De ecologische factoren in de omgeving zijn met behulp van een digitale fotocamera vastgelegd. Om de flora en fauna te kunnen determineren, is gebruik gemaakt van eigen kennis en literatuur.

Flora algemeen

Het plangebied is gelegen in het buitengebied van Engwierum, omgeven door agrarische bedrijven en enkele burgerwoningen. Twee zijden van het plangebied grenzen aan akkergronden en weilanden. De voorzijde van het plangebied wordt begrensd door de Nijlân met daarachter gelegen akkergronden en weilanden. De begroeiing binnen het plangebied bestaat voornamelijk uit populieren en enkele veldesdoorns van circa 15 jaar oud. Onderstaande foto's zijn genomen tijdens het veldonderzoek.

• Afbeelding 2: Foto's plangebied

Binnen het plangebied zijn geen bijzondere (gevoelige) plantensoorten gevonden. De weilanden in de omgeving bestaan voornamelijk uit grasland met zeer algemene kruiden en grassen.

Fauna algemeen

Tijdens de inventarisatie is extra aandacht besteed aan de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, uilen en dassen in of in de nabijheid van het plangebied.

Vogels

Er zijn enkele vogels gezien en/of gehoord. Het betreffen de volgende vogelsoorten: kolgans, smient, witte kwikstaart, merel en de huismus. De huismus is als gevoelig aangemerkt op de Nederlandse Rode Lijst. Daarnaast zijn er sporen gevonden van een roestende kerkuil en holeduiven. Tevens zijn er in de zomer circa 15 paartjes met boerenzwaluwen aanwezig, voornamelijk in het schuurgedeelte van de oude boerderij.

Zoogdieren

Tijdens het veldonderzoek is nauwkeurig gekeken naar de aanwezigheid van zoogdieren. Er zijn enkele sporen van honden en muizen gevonden. Er wordt binnen het plangebied veel gedaan aan de bestrijding van muizen en/of ratten.

Vleermuizen

Er zijn in Nederland circa 21 soorten vleermuizen bekend waarbij iedere soort zijn eigen specifieke voedsel, zomer en winterverblijfplaats heeft. Veel vleermuissoorten overwinteren vaak in grote aantallen in grotten, bunkers, forten, kelders en zolders. Sommige vleermuissoorten overwinteren specifiek in boomholten. Voor het zomerverblijf dient net als

het winterverblijf deze gebufferd te zijn zodat de temperatuur zo constant mogelijk blijft. Dode bomen en langdurig leegstaande gebouwen zijn hierdoor minder geschikt.

Leegstaande stallen en bedrijfsgebouwen dienen specifieke eigenschappen te hebben om als een geschikte verblijfplaats te dienen voor vleermuizen. Belangrijk is het, dat de temperatuur in de holte stabiel blijft. Vaak zijn oude gebouwen die voorzien zijn van een spouwmuur, van waaruit veel warmte lekt het meest geschikt. Echter stallen die al langer leeg staan zijn door de onstabiele temperaturen totaal ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen van vleermuizen waargenomen. Binnen het plangebied zijn geen bomen aanwezig, welke geschikt zijn als verblijfplaats of nestgelegenheid voor vleermuizen. De aanwezige bomen, gesitueerd binnen en buiten het plangebied, bevatten daarnaast geen holten, waarin zich vleermuizen kunnen bevinden. De gebouwen zijn onderzocht op verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen vleermuisssporen, zoals mestkeutels, strepen op de in- en uitvlieg gaten alsmede resten van prooidieren gevonden. Hoewel er enkele kieren aanwezig zijn in de oude schuur, zijn er onvoldoende openingen aanwezig om als in-/uitvlieg route te dienen. Diverse vleermuissoorten die gebouwen gebruiken als verblijfplaats, hebben behoefte aan een spouwmuur waaruit warmte lekt. Ondanks het feit dat het plangebied niet geschikt is als verblijfplaats voor vleermuizen, is het niet uit te sluiten dat vleermuizen het terrein als jachtgebied gebruiken.

Reptielen / amfibieën

Binnen het plangebied bevinden zich twee sloten (welke gedempt worden) en een greppel. De sloten staan het gehele jaar vol met water. De betreffende sloten zijn tijdens het terreinbezoek met een steeknet systematisch afgevist, hierbij is echter niets bijzonders aangetroffen. De oevers van de sloot zijn sporadisch begroeid met riet. Tijdens het terreinbezoek zijn geen reptielen of amfibieën waargenomen.

Dagvlinders

Dagvlinders vliegen voornamelijk bij warm en zonnig weer. Ten tijde van het terreinbezoek zijn geen vlinders waargenomen. Het plangebied is niet aantrekkelijk als verblijfsgebied voor vlinders vanwege het ontbreken van vlinder – aantrekkende bloemen en struiken. Er bevinden zich weinig ruige stukjes op het perceel.

Libellen

Tijdens het terreinbezoek zijn geen libellen aangetroffen. Deze kunnen echter wel voorkomen in de betreffende sloten.

Vissen

Tijdens het terreinbezoek zijn geen vissen aangetroffen. Deze kunnen echter wel voorkomen in de betreffende sloten.

2.3 Effecten van de ingreep

De effecten op beschermde soorten zijn onderzocht op basis van het voornemen binnen het plangebied. Ten behoeve van het voornemen worden er twee sloten gedempt en verlegd. Het voornemen zal bij de uitvoering weinig effect hebben op verschillende voorkomende of te verwachte soorten. Binnen de omliggende akkergronden en weilanden is voldoende groen aanwezig waar de dieren naartoe kunnen trekken/vluchten. Na de ingreep wordt voldoende groen gerealiseerd, waarmee het biotoop grotendeels weer hersteld wordt. Tevens worden de bestaande kavelsloten verbreed.

Gebieden

Het dichtstbij zijnde beschermd gebied (Natura 2000) bevindt zich ruime afstand t.o.v. het plangebied. De ingreep heeft, mede door de geringe milieubelasting, geen effect op het beschermde gebied. De ingreep zal niet leiden tot versnippering of onderbreking van

ecologische verbindingszones of leefgebieden. De voorgenomen ingreep zal geen afbreuk doen aan de landschapsstructuur en belevingswaarde van de beschermde gebieden. De ecologische waarden worden niet aangetast.

Vogels

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Vogelrichtlijn. Werkzaamheden in en in de omgeving van broedplaatsen tijdens de broedtijd (15 maart – 15 juli) zullen sterke negatieve effecten hebben op de meeste vogelsoorten door vernietiging van broedplaatsen en verstoring van de reproductie. Versturende werkzaamheden in deze periode zijn dan ook niet toegestaan. Indien broedvogels binnen het broedseizoen worden verstoord, wordt wettelijk gezien geen ontheffing verleend. Buiten het broedseizoen kan wel ontheffing worden verleend. Versturende werkzaamheden dienen hierdoor buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden. Tijdens het terreinbezoek zijn huismussen waargenomen, de voorgenomen ingreep heeft echter geen invloed op het verblijf van de huismus.

Zoogdieren

Verstoring van zoogdieren kan plaatsvinden met de aanvang van de werkzaamheden. Vaste verblijfplaatsen van algemene soorten kunnen worden verstoord. Deze dieren zullen vanwege de onrust hun vaste verblijfplaats verlaten en naar omliggende gebieden trekken.

Tijdens de werkzaamheden dient zorgvuldig aandacht te worden besteed aan het in stand houden van vluchtmogelijkheden voor eventueel aanwezige zoogdieren. Het betreft algemeen voorkomende soorten die niet strikt beschermd zijn. De voorgenomen ingreep zal geen negatief effect hebben op de gunstige staat van instandhouding van deze soorten. Binnen het plangebied zijn geen beschermde zoogdieren gevonden.

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn geen sporen van vleermuizen waargenomen. Dat wil niet zeggen dat het plangebied niet als foerageer- of jachtgebied wordt gebruikt.

Reptielen / amfibieën

Werkzaamheden in het plangebied buiten het voortplantingsseizoen (maart t/m augustus) zullen geen negatieve effecten hebben op de meeste amfibie- en reptielensoorten. Overwinteringsplaatsen en voortplantingsplaatsen van amfibieën en reptielen bevinden zich in of rondom het oppervlaktewater. Het is mogelijk dat er verstoring optreedt tijdens de werkzaamheden. Binnen het plangebied is veel oppervlaktewater aanwezig, er zijn echter geen sporen van reptielen en amfibieën aangetroffen. Het is echter wel zeer waarschijnlijk dat deze binnen het plangebied aanwezig zijn. Er worden bestaande sloten verlegd en verbreed, hierdoor wordt meer ruimte gecreëerd voor mogelijke reptielen en amfibieën.

Dagvlinders

Binnen het plangebied zijn geen dagvlinders waargenomen. Het plangebied is niet geschikt voor de dagvlinder. De ingreep heeft naar verwachting geen nadelige effecten voor het verblijfsgebied van dagvlinders.

Libellen

Tijdens het terreinbezoek zijn geen libellen waargenomen. Het is niet te verwachten dat de voorgenomen wijzigingen binnen het plangebied een negatief effect hebben op de libellen. Mits de nieuwe sloot ook over voldoende begroeiing beschikt.

Vissen

Binnen het plangebied zijn geen vissen waargenomen. Het is echter waarschijnlijk dat zich binnen de betreffende sloten vissen bevinden. Mits de demping van de sloten van voren naar achter plaatsvindt, zal het voor deze soortgroep geen negatieve effecten opleveren.

Planten

Het plangebied bevat geen beschermde plantensoorten. Het voornemen heeft derhalve geen negatief effect op de instandhouding van beschermde plantensoorten binnen het plangebied.

Overige beschermde soorten

Omdat er geen beschermde soorten zijn aangetroffen, is het niet nodig deze soorten in een eventuele ontheffingsaanvraag op te nemen.

3

Conclusie en aanbevelingen

Het natuuronderzoek is gebaseerd op inventarisatiegegevens van derden, literatuuronderzoek en een verkennend terreinbezoek aan het plangebied. Het beeld dat uit het onderzoek naar voren komt vormt voldoende basis om gefundeerd uitspraken te doen over de gevolgen van de voorgenomen werkzaamheden voor beschermde soorten en gebieden.

4.1 Conclusie

Voor de bepaling van de effecten en voor de beantwoording van de vraag of men in strijd komt met de Wet natuurbescherming, wordt de relatie gelegd tussen het initiatief met deze wet door waar mogelijk antwoord te geven op de volgende vragen:

1. *Heeft de voorgenomen activiteit directe gevolgen op de voortplantingslocatie of standplaats?*
2. *Heeft de voorgenomen activiteit indirecte gevolgen op de voortplantingslocatie of standplaats? En welk deel van het leefgebied wordt aangetast?*
3. *Heeft de ingreep een invloed op individueel, lokaal, regionaal of Nederlands niveau?*
4. *Blijven er voldoende alternatieve leefgebieden in het plangebied of in de omgeving over waar de soort naar toe kan uitwijken?*

Uit de effectenbeschrijving blijkt dat er geen directe of indirecte gevolgen zijn van de voorgenomen activiteit op de voortplanting en instandhouding van beschermde dier- en plantsoorten. Lokaal zullen niet specifiek beschermde diersoorten (muizen, amfibieën, vogels) uit het plangebied trekken, op zoek naar een vervangende biotoop. Voor eventuele aanwezige soorten is in de omgeving voldoende vervangende biotoop aanwezig.

Het voornemen zal naar verwachting geen effect hebben op beschermde planten. Binnen het plangebied komen geen beschermde plantensoorten voor.

Voor aanvang van de werkzaamheden binnen het plangebied, dient geen ontheffing aangevraagd te worden voor strikt beschermde soorten. De werkzaamheden kunnen leiden tot een beschadiging of vernietiging van mogelijke verblijfplaatsen en/of verstoring van eventueel aanwezige soorten. De werkzaamheden brengen het voortbestaan van de deze en algemene soorten echter niet in gevaar. Een ontheffing of eventuele compensatie is hier niet van toepassing.

Uit dit onderzoek blijkt dat de werkzaamheden binnen het plangebied geen significant negatief effect hebben op de natuurwaarden binnen het plangebied. Omdat er verwacht wordt dat geen strikt beschermde flora en fauna in het plangebied verblijven, zal de ingreep geen negatief effect hebben op deze soorten en hun omgeving. Voor het merendeel van de aanwezige of te verwachten beschermde soorten zijn de effecten gering.

4.2 Vrijstellingen en ontheffingen

Uitvoering van de werkzaamheden zal niet leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen waarvoor vrijstelling geldt of ontheffing zal moeten worden verkregen. Voor 'categorie 1-soorten' geldt een algemene vrijstelling indien de werkzaamheden zijn

te karakteriseren als ruimtelijk ingreep of bestendig gebruik en beheer. Ook voor de 'categorie 2-soorten' geldt een vrijstelling onder deze voorwaarden in combinatie met gedragscode. Er zijn geen categorie 2 en 3 soorten aangetroffen of te verwachten. Derhalve worden geen verbodsbepalingen overtreden. De zorgplicht blijft altijd geldig.

4.3 Aanbevelingen

Met de voorgenomen activiteit kan er sprake zijn van lokale en tijdelijke effecten, met name in de aanlegfase. Om de risico's op verstoring van beschermde soorten binnen het plangebied te minimaliseren, wordt aanbevolen om voorafgaand aan de werkzaamheden het terrein te controleren op de aanwezigheid van beschermde soorten. De meeste in het plangebied voorkomende algemene soorten zullen wegtrekken naar geschikt terrein in de omgeving. Door ingrijpende versturende werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren wordt mogelijke verstoring voorkomen.

Voor soorten die zijn vrijgesteld van de ontheffingsplicht en voor alle overige beschermde soorten, geldt een algemene zorgplicht volgens de Flora- en faunawet. Hierbij moeten passende maatregelen worden genomen om schade aan beschermde soorten te voorkomen of te beperken. Het plaatsvinden van werkzaamheden buiten het broed-/voortplantingsseizoen valt hier onder. Volgens de wetgeving geldt dat de werkzaamheden buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd.

Literatuur

- Besluit inwerkingtreding Flora- en faunawet.
Vastgesteld d.d. 12 december 2001. Staatscourant 2001, nr. 656.
 - Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar, van, V., Smeenk, C. & Thissen, J.B.M., 1992
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Stichting uitgeverij van de KNNV, Utrecht.
 - Europese Gemeenschappen,
Richtlijn no 92/409 inzake het behoud van de vogelstand. Brussel, 1979.
 - Europese Gemeenschappen,
Richtlijn no 92/43 inzake instandhouding van de natuurlijke habitat en de wilde flora en fauna. Brussel, 1992.
 - Flora- en faunawet.
Vastgesteld d.d. 25 mei 1998 Staatsblad d.d. 14 juli 1998, nr. 402.
 - Hollander, H., & Geest, van der, P., 1994.
Rode-Lijst van bedreigde zoogdieren in Nederland.
Red data book of threatened mammals in the Netherlands. Vereniging voor Zoogkunde en Zoogdierbescherming, Utrecht.
 - Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Ministerie van Volkshuisvesting.
Ruimtelijke Ordening en milieu, 2004. Nota Ruimte.
 - De Nederlandse libellen, Nederlandse Fauna, deel 4
Nationaal historisch museum, KNNV uitgeverij (2002)
 - Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ)
-
- <http://www.friesland.nl>
 - <http://www.wikipedia.nl>
 - <http://www.vogelbescherming.nl>
 - <http://www.waarneming.nl>

1

Bijlage

Waarnemingen volgens Waarneming.nl

205,593

Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer	
01-01-2017	20	onbekend	ter plaatse	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	Cock Dekker	👤
01-01-2017	1	onbekend	ter plaatse	Kleine Rietgans - <i>Anser brachyrhynchus</i>	Cock Dekker	👤
01-01-2017	150	onbekend	ter plaatse	Kolgans - <i>Anser albifrons</i>	Cock Dekker	👤
01-01-2017	500	onbekend	ter plaatse	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	Cock Dekker	👤
21-11-2016	5	vegetatief	ter plaatse	Grote kaardebol - <i>Dipsacus fullonum</i>	Guus de Vries	📷✅
16-11-2016	1	onbekend	ter plaatse	Blauwe Kiekendief - <i>Circus cyaneus</i>	Paul Gnodde	👤
09-10-2016	40	onbekend	ter plaatse	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	S. Wenings	👤
08-10-2016	15	onbekend	ter plaatse	Kauw - <i>Coloeus monedula</i>	Bert Geelmuijden	👤
07-10-2016	1	onbekend	ter plaatse	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	simon vink	👤
07-10-2016	1	onbekend	ter plaatse	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	Tina Leguijt	👤
07-10-2016	1	onbekend	ter plaatse	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Tina Leguijt	👤
01-10-2016	2	onbekend	ter plaatse	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Folkert Jan Hoogstra	👤
01-10-2016	2	onbekend	ter plaatse	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Willem Bosma	👤
23-08-2016	1	onbekend	ter plaatse	Houtduif - <i>Columba palumbus</i>	Baukje de Haan	👤
21-08-2016	10	onbekend	ter plaatse	Kauw - <i>Coloeus monedula</i>	Raoul Beunen	👤
19-08-2016	3	onbekend	ter plaatse	Boerenzwaluw - <i>Hirundo rustica</i>	Raoul Beunen	👤
31-07-2016	1	onbekend	ter plaatse	Holenduif - <i>Columba oenas</i>	Toy Janssen	👤
31-07-2016	1	onbekend	ter plaatse	Holenduif - <i>Columba oenas</i>	Maartje Bakker	👤
01-05-2016	1	onbekend	ter plaatse	Haas - <i>Lepus europaeus</i>	Stefan Vermeulen	👤
01-05-2016	1	onbekend	ter plaatse	Haas - <i>Lepus europaeus</i>	Sander Polling	👤

Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer	
29-04-2016	1	onbekend	ter plaatse	Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	Chris Breider	
29-04-2016	1	onbekend	ter plaatse	Huisemus - <i>Passer domesticus</i>	Chris Breider	
27-04-2016	100	onbekend	ter plaatse	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	Marcel Verheijen	
12-03-2016	1	onbekend	ter plaatse	Torenavalk - <i>Falco tinnunculus</i>	Tim Asbreuk	
01-03-2016	2000	onbekend	ter plaatse	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	Lisa Jelle	
01-03-2016	1	onbekend	ter plaatse	Blauwe Reiger - <i>Ardea cinerea</i>	Lisa Jelle	
01-03-2016	1	onbekend	ter plaatse	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Lisa Jelle	
16-02-2016	1	onbekend	ter plaatse	Grote Zilverreiger - <i>Ardea alba</i>	Jaring Roosma	
16-02-2016	1	onbekend	ter plaatse	Grote Zilverreiger - <i>Ardea alba</i>	Bouke Roosma	
12-02-2016	1	onbekend	ter plaatse	Platte rus - <i>Juncus compressus</i>	Herke Fokkema	
09-02-2016	1	onbekend	overvliegend	Sperwer - <i>Accipiter nisus</i>	Jasper Zoeter	
04-02-2016	650	adult	foeragerend	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	Piet van Iersel	
31-01-2016	6	onbekend	ter plaatse	Kolgans - <i>Anser albifrons</i>	Peter van de Braak	
31-01-2016	2	onbekend	ter plaatse	Sneeuwgans - <i>Chen caerulescens</i>	Kees Bode	
27-01-2016	8	adult	rustend	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	11	adult	foeragerend	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	1	adult	ter plaatse	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	2	adult	overvliegend	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	3	adult	rustend	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	2	adult	rustend	Grauwe Gans - <i>Anser anser</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	

Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer	
27-01-2016	22	adult	foeragerend	Brandgans - <i>Branta leucopsis</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	1	adult	opvliegend	Grote Zilverreiger - <i>Ardea alba</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
27-01-2016	1	winterkleed	vluhtend	Ree - <i>Capreolus capreolus</i>	J.H.(Dimitrios) de Regt	
24-01-2016	10	onbekend	ter plaatse	Stormmeeuw - <i>Larus canus</i>	Niels Grobben	

206,593

Datum	Aantal	Kleed	Gedrag	Soort	Waarnemer	
26-11-2016	1	onbekend	ter plaatse	Kauw - <i>Coloeus monedula</i>	Herman vd Brand	✓
26-11-2016	1	onbekend	ter plaatse	Kauw - <i>Coloeus monedula</i>	Jacob Molenaar	✓
29-10-2016	1	adult	overvliegend zuidwest	Jan-van-gent - <i>Morus bassanus</i>	Martin Olthoff	▨
26-09-2016	1	onbekend	ter plaatse	Boomvalk - <i>Falco subbuteo</i>	Theo Bakker	▨
08-09-2016	8	adult	ter plaatse	Turkse Tortel - <i>Streptopelia decaocto</i>	Luc Deblauwe	▨
18-06-2016	1	onbekend	baltzend / zingend	Braamsluiper - <i>Sylvia curruca</i>	Jaring Roosma	▨
18-06-2016	1	onbekend	baltzend / zingend	Braamsluiper - <i>Sylvia curruca</i>	Bouke Roosma	▨
22-05-2016	1	onbekend	overvliegend	Bruine Kiekendief - <i>Circus aeruginosus</i>	Clemens Theunisse	▨
22-05-2016	1	onbekend	ter plaatse	Winterkoning - <i>Troglodytes troglodytes</i>	Clemens Theunisse	▨
22-05-2016	1	onbekend	ter plaatse	Putter - <i>Carduelis carduelis</i>	André Nagelhout	▨
23-04-2016	1	onbekend	ter plaatse	Fazant - <i>Phasianus colchicus</i>	Andries Zijlstra	✓
30-03-2016	1	adult	baltzend / zingend	Tjiftjaf - <i>Phylloscopus collybita</i>	Wil Leurs	✓
30-03-2016	1	imago	ter plaatse	Kleine vos - <i>Aglais urticae</i>	Wil Leurs	✓
20-02-2016	1	onbekend	ter plaatse	Buizerd - <i>Buteo buteo</i>	Sije Schotanus	✓